

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ-ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΚΛΑΔΟΣ Γ΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (Γ2)

ΕΡΓΟ: «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΥΟ (2) ΝΕΩΝ ΙΣΟΓΕΙΩΝ
ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΣΕ ΚΕΔΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ» (ΣΝ-39Ε)

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022

ΜΕΡΟΣ Ι - ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΑΡΘΡΟ 1ο. Γενικά

1. Το παρόν τεύχος της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) αφορά στους Γενικούς και Ειδικούς όρους με βάση τους οποίους θα εκτελεστεί, από τον Ανάδοχο που θα αναδειχθεί, το παρόν έργο σε συνδυασμό με τους όρους που περιέχονται στα λοιπά τεύχη δημοπράτησης και τα στοιχεία της μελέτης.

2. Σε περιπτώσεις ασυμφωνίας με τους όρους της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ) – εφόσον αυτά εμπεριέχονται στα συμβατικά τεύχη - υπερτερούν οι όροι της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).

3. Όπου στη Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων αναφέρεται ή γίνεται παραπομπή στο Ν.1418/84 ή στο Π.Δ. 609/85, νοείται ότι ισχύουν τα αντίστοιχα καθοριζόμενα στο Ν.4412/16.

4. Τονίζεται ότι άρθρα ή εδάφια της Γ.Σ.Υ. για τα οποία έχουν επέλθει τροποποιήσεις με βάση την ισχύουσα νέα νομοθεσία (Ν.4412/16) παύουν να ισχύουν και εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του Νόμου.

ΑΡΘΡΟ 2ο: Ισχύουσες Διατάξεις

1. Το παρόν άρθρο αντικαθιστά και υπερισχύει των αναφερόμενων στο άρθρο 2 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

2. Το έργο θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τις διατάξεις, όπως αυτές συμπληρώθηκαν – τροποποιήθηκαν και ισχύουν την ημέρα δημοσίευσης της διακήρυξης :

α. Του Ν. 4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως τροποποιήθηκε – συμπληρώθηκε με το ν.4782/2021.

β. Των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ),

γ. Του Ν. 4278/2014 (Α'157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,

δ. Του Ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,

ε. Του Ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

στ. Του Ν. 4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

ζ. Του Ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»,

η. Του Ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει,

θ. Το Π.Δ.378/87 «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από Υπηρεσίες του ΥΕΘΑ και τα Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία εποπτεύονται από αυτό» (ΦΕΚ 168 Α'/87) και το Π.Δ 298 (ΦΕΚ121/Α/1990), τροποποιητικό αυτού.

3. Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρεται ρητά παραπάνω. Επισημαίνεται ότι Νόμοι, ΠΔ και Υπουργικές Αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 120 του Ν.4412/16, δεν αποτελούν μέρος του εφαρμοστέου θεσμικού πλαισίου της, εκτός εάν προβλέπεται νομοθετικά η αναδρομική εφαρμογή τους.

ΑΡΘΡΟ 3ο: Τεύχη Δημοπράτησης - Σειρά Ισχύος

1. Το παρόν άρθρο αντικαθιστά και υπερισχύει των αναγραφόμενων στο άρθρο 3 της Γ.Σ.Υ.

2. Η παρούσα μελέτη αποτελείται από τα εξής τεύχη, τα οποία αναφέρονται και στη διακήρυξη του έργου:

- α. Διακήρυξη Δημοπρασίας.
- β. Προϋπολογισμό.
- γ. Τιμολόγιο Μελέτης, που περιλαμβάνει τους Γενικούς Όρους Τιμολογίου και το Περιγραφικό Τιμολόγιο.
- δ. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΕΣΥ)
- ε. Τεχνική Περιγραφή του Έργου, και Σχέδια Εφαρμογής, όπως παρατίθενται αναλυτικά στην Τ.Π. ή / και στην παρούσα Ε.Σ.Υ.
- στ. Τεχνικές Προδιαγραφές.
- ζ. ΣΑΥ και ΦΑΥ.

3. Επίσης, στη μελέτη συμπεριλαμβάνεται και το τεύχος της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.).

4. Τα τεύχη της δημοπράτησης αλληλοσυμπληρώνονται, σε περίπτωση δε ασυμφωνίας μεταξύ των όρων που περιέχονται σ' αυτά, η σειρά ισχύος τους καθορίζεται στη Διακήρυξη Δημοπρασίας.

5. Επιπρόσθετα, και σε ότι αφορά ειδικά στα σχέδια, σε περίπτωση ασυμφωνίας οι αναγραφόμενες διαστάσεις των σχεδίων υπερισχύουν αυτών που προκύπτουν από την υπό κλίμακα ανάγνωση, εκτός αν πρόκειται για προφανώς λανθασμένη αναγραφή, που θα πρέπει να προσδιορίζεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά από αίτηση του αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 4ο: Υποχρεώσεις Αναδόχου και Ευθύνες

1. Οι Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου καθορίζονται στο άρθρο 138 του Ν.4412/16.

2. Ειδικότερα, και σε ότι αφορά στα αναγραφόμενα στο άρθρο 7 της Γ.Σ.Υ., στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο των στοιχείων των τευχών της μελέτης ο ανάδοχος αντιληφθεί ότι υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων στοιχείων αυτής ή ότι ενδεχόμενα είναι απαραίτητες συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις, υποχρεούται να υποβάλει, για κάθε διαφορά που προκύψει, αντίστοιχο αίτημα προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

3. Όπως ρητά αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν.4412/16 «*Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α΄. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους*».

ΑΡΘΡΟ 5ο: Προδιαγραφές

1. Στο παρόν έργο έχουν εφαρμογή οι ΕΛΟΤ - Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΤΕΠ), όπως ισχύουν σήμερα, καθώς και ισχύοντες κανονισμοί και διατάξεις που δεν έχουν περιληφθεί στις ΕΛΟΤ - ΕΤΕΠ, εκτός από τα εθνικά κανονιστικά κείμενα, που αντίκεινται σε αυτές. Συμπληρωματικά αναφέρονται οι παρακάτω κανονισμοί και οι προδιαγραφές:

- α. Οι τεχνικές προδιαγραφές του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- β. Οι ΠΤΠ του Υπουργείου Δημοσίων Έργων (ΥΔΕ)
- γ. Οι λοιποί κανονισμοί του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).
- δ. Οι Τεχνικές οδηγίες του ΤΕΕ (ΤΟΤΕΕ).
- ε. Το Παράρτημα (Annex) 14 του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) περί «Αεροδρομίων – Σχεδιασμού και λειτουργιών αεροδρομίου», το οποίο έχει εκδοθεί βάσει της Σύμβασης του Σικάγου, όπως ισχύει στην αγγλική έκδοση κατά το χρόνο έναρξης της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης που καθορίζεται στο άρθρο 120 του Ν.4412/16.
- στ. Οι κανονισμοί και τα πρότυπα του NATO, για τα έργα που χρηματοδοτούνται μερικώς ή ολικώς από πιστώσεις του προγράμματος Έργων Κοινής Υποδομής NATO ή πιστώσεις NAEW.
- ζ. Όλες οι αναφερόμενες στα τεύχη δημοπράτησης ακόμα και αν δεν

αναφέρονται αναλυτικά παραπάνω.

2. Επίσης ισχύουν οι Τεχνικές Προδιαγραφές της Υπηρεσίας εφόσον δεν αναιρούνται από τις ΕΤΕΠ. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- α. ΕΓ-18 (Δίκτυα Υδρεύσεως)
- β. ΕΓ-19 (Δίκτυα Αποχετεύσεως)
- γ. Η Προδιαγραφή ΔΕ-7 της Υπηρεσίας για την κατασκευή δαπέδων από σκυρόδεμα.
- δ. Π-300 Εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις (1η Αναθ. Απρ. 1979).
- ε. Π-311 Υπόγειο Ηλεκτρικό δίκτυο διανομής (1η αναθ. Ιούλ. 1976).
- στ. Οι προδιαγραφές S-344 (Τεχνικές Προδιαγραφές υλικών Τ/Φ εγκαταστάσεων), S-345 (Τεχνικές Προδιαγραφές εργασιών Τ/Φ εγκαταστάσεων), S-346 (Τεχνικές Προδιαγραφές υλικών και εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω) μαζί με τις συμπληρώσεις - διορθώσεις αυτών από 1-11-74.
- ζ. Π-310 Ηλεκτρικοί υποσταθμοί (Απρίλιος 1977)
- η. Μ-2380 Μεταλλάκτες Συχνότητας (30/10/89 / 1η Αναθεώρηση)
- θ. Π-301 Ηλεκτρικές Αντιεκρηκτικές εγκαταστάσεις.
- ι. Π-370 Εγκαταστάσεις Αεροσυμπιεστών.
- ια. Π-360 Εγκαταστάσεις Κεντρικής Θέρμανσης.

3. Επιπλέον, ισχύουν κανονισμοί χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ για υλικά προερχόμενα από τις αντίστοιχες χώρες του εξωτερικού, σε ότι αφορά στις διαδικασίες εξέτασης της καταλληλότητας τους.

4. Η δαπάνη κάθε εργασίας και αντιστοίχου υλικού που συνεπάγεται η ακριβής εφαρμογή των ανωτέρω Προδιαγραφών, περιλαμβάνεται ανηγμένη στις τιμές του τιμολογίου μελέτης και στην Οικονομική προσφορά του αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 6ο: Υγιεινή και Ασφάλεια Εργαζομένων - Απαιτούμενα Μέτρα Ασφαλείας και Υγείας στο Εργοτάξιο¹

1. Τα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο είναι συμπληρωματικά και υπερισχύουν των καθοριζόμενων στα άρθρα 13, 15, 18, 19, 27 και 29 της Γ.Σ.Υ.

2. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου: ΠΔ 305/96 (αρ.7-9), Ν.4412/16 (αρ. 138 παρ.7), Ν. 3850/10² (αρ. 42).

3. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη

¹ Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

² Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα [N.4412/16 (άρθρο 138, παρ.7)].

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : N.4412/16 (αρθ.138 παρ.7).

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), N.3850/10 (αρ. 42-49).

δ. Για την σωστή εφαρμογή της παρούσας παραγράφου στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

4. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

α. Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

(1) Ο Ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την Υπογραφή της Σύμβασης να καταθέσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία δικό του ΣΑΥ για το σύνολο του έργου, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Π.Δ. 305/96.

(2) Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

(3) Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο N.4412/16 (αρ. 138, παρ.7).

(4) Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλείψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας,

οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

(5) Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 (αρ. 138, παρ.7).

(6) Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

(7) Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

(α) Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ :ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ Ν.4412/16 (αρθ.138).

(β) Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται στο ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4).

(γ) Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, Ν.4412/16 (αρθ.170 και 172).

(δ) Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

(ε) Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

(8) Διευκρινίζεται ότι με βάση την Υ.Α. με αριθμό 14867/8252014 (ΦΕΚ/Β/1241) και την υπ' αριθμ. οικ 241240/1336/15-7-14 Εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και υγιεινής της εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας δεν απαιτείται θεώρηση από την αρμόδια Υπηρεσία, εξακολουθεί όμως και ισχύει η εκ των προτέρων γνωστοποίηση.

β. Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

(1) Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

(2) Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

(3) Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες. Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

(4) Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

(α) Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

(β) Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1). Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν.3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

(γ) Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

(δ) Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

(ε) Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

γ. Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/σεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ότι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

Διευκρινίζεται ότι με βάση την Υ.Α. με αριθμό 14867/8252014 (ΦΕΚ/Β/1241) και την υπ' αριθμ. οικ 241240/1336/15-7-14 Εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και υγιεινής της εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας δεν απαιτείται προσκόμιση για θεώρηση από την αρμόδια Υπηρεσία, εξακολουθεί όμως και ισχύει η εκ των προτέρων γνωστοποίηση.

δ. Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του ΣΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

5. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

α. Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

(1) Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α, παρ. 18.1).

(2) Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα II, παρ.2).

(3) Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π.Δ. 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

(4) Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως: κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. :ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

(5) Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

(6) Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του: Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

β. Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

(1) Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

(α) Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

(β) Την ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών».

(γ) Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας: Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

(2) Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου: Ν. 2696/99 (αρ.47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

(3) Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12, παραρτ.IV μέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

(4) Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβάσης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

(5) Να προβεί σε όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες που αφορούν τη Διαχείριση περίπτωσης υλικών εκσκαφών που προέρχονται από δημόσια έργα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που θέτει η σχετική ΚΥΑ 36259/1757/Ε 103/2010 (ΦΕΚ1312 Β) και η διευκρινιστική Εγκύκλιος με αρ. πρωτ. ΟΙΚ-4834/23-1-13/ΥΠΕΚΑ.

(6) Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν:

(α) Κραδασμούς : ΠΔ 176/05

(β) Θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06

(γ) Προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94

(δ) Προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

γ. Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

(1) Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ): ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΥΑαρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

(2) Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

(α) Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας

(β) Άδεια κυκλοφορίας

(γ) Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

(δ) Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

(ε) Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1).

Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.

(στ) Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

(ζ) Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

6. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

α. Κατεδαφίσεις: Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

β. Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις: Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού: ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

γ. Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες: ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

δ. Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες: ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

ε. Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.): ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

στ. Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων: (Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.) Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής: ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής: ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

ζ. Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα: (Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.) ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

7. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»			
<u>Α. ΝΟΜΟΙ</u>			
N. 495/76	ΦΕΚ 337/Α/76	Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/Α/94
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/Α/83	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/Α/94
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/Α/84	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/Α/94
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/Α/93	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/Α/95
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/Α/99	Π. Δ. 455/95	ΦΕΚ 268/Α/95
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/Α/07	Π. Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/Α/96
N. 3669/08	ΦΕΚ 116/Α/08	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/Α/99
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/Α/10	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/Α/00
N. 4030/12	ΦΕΚ 249/Α/12	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/Α/04
		Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/Α/05
		Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/Α/06
		Π. Δ. 2/06	ΦΕΚ 268/Α/06
		Π. Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/Α/06
		Π. Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/Α/10
		Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/Α/10
<u>Β. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ</u>	<u>ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ</u>	<u>Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>
Π. Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/Α/77	ΥΑ 130646/84	ΦΕΚ 154/Β/84
Π. Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/Α/78	ΚΥΑ 3329/89	ΦΕΚ 132/Β/89
Π. Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/Α/78	ΚΥΑ 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/Β/91
Π. Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/Α/80	ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/1205/93	ΦΕΚ 187/Β/93
Π. Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/Α/81	ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/Β/93
Π. Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/Α/89		
Π. Δ. 31/90	ΦΕΚ 31/Α/90		
Π. Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/Α/90		
Π. Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/Α/91		
Π. Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/Α/91		

<u>Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>	<u>Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ</u>	
ΚΥΑ αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/Β/93	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ Π/208/12-9-03
ΥΑ 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31-3-08
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	ΑΡ.ΠΡ. 10201/12 ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
ΥΑ 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/Β/95		ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΟΙΚ4834/23-1-13
ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95		
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96		
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/Β/97		
ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 987/Β/99		
ΚΥΑ αρ.οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/Β/03		
ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/Β/03		
ΚΥΑ αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11		
ΚΥΑ 36259/2010	ΦΕΚ 1312 Β/10		
ΥΑ 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00		
ΥΑ αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00		
ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03		
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11		
ΥΑ 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/Β/09		
Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	ΦΕΚ 155/Β/96		

ΑΡΘΡΟ 7ο: Αρχαιότητες – Αντικείμενα Αξίας

1. Σε περίπτωση ανακάλυψης οποιασδήποτε αρχαιότητας, έργου τέχνης ή αντικειμένου αξίας οποιασδήποτε φύσεως, κατά την εκτέλεση των εργασιών, τυγχάνουν εφαρμογής τα καθοριζόμενα στο Ν.4412/16 (άρθρο 138 παρ. 12).

2. Σε κάθε περίπτωση, η ιδιοκτησία των ευρημάτων, ανεξαρτήτως του είδους τους, ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο.

3. Στις περιπτώσεις που απαιτηθεί η εκτέλεση ανασκαφικού έργου, οι εργασίες θα εκτελούνται απολογιστικά, μετά από σχετική έγκριση της Προϊσταμένης

Αρχής, και η δαπάνη θα συντάσσεται σε λογαριασμό για πληρωμή, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 154 του Ν. 4412/16.

ΑΡΘΡΟ 8ο : Προστασία - Μετατόπιση Υφιστάμενων Δικτύων

1. Το παρόν άρθρο είναι διευκρινιστικό και υπερισχύει των αναγραφόμενων στο άρθρο 16 της Γ.Σ.Υ.

2. Σε συνεργασία με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, θα εντοπισθούν στην περιοχή εργασιών όλα τα υφιστάμενα δίκτυα (ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνικό, ηλεκτρικό και φωτεινής σήμανσης). Ο τρόπος εντοπισμού των δικτύων ευκολιών (όπως για παράδειγμα και άλλως ενδεικτικά η χρήση ανιχνευτή καλωδίων, η διενέργεια διερευνητικών τομών κλπ) περιγράφεται στην Τεχνική Περιγραφή και στα λοιπά Συμβατικά Τεύχη. Η δαπάνη της περιλαμβάνεται αναλογικά στις τιμές μονάδος του έργου.

3. Κάθε ζημιά που για οποιοδήποτε λόγο γίνει σε δίκτυο (που υποδείχθηκε και εντοπίσθηκε), βαρύνει τον ανάδοχο, ενώ η αποκατάστασή του θα γίνει σύμφωνα με τις οδηγίες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

4. Εκ των εντοπιζόμενων δικτύων άλλα είναι σε περιοχή δαπέδων και άλλα εκτός αυτών. Η πρώτη κατηγορία δικτύων είναι προστατευμένη με τοποθέτηση των δικτύων μέσα σε κατάλληλες διαβάσεις σωληνώσεων ενώ η δεύτερη κατηγορία δε διαθέτει ιδιαίτερη προστασία. Εφόσον κατά την πορεία των εργασιών διαπιστωθεί ότι θα γίνει οποιαδήποτε ζημιά σε δίκτυο της πρώτης ή της δεύτερης κατηγορίας, θα προηγηθούν εργασίες τοποθέτησης αυτών σε μεγαλύτερο βάθος, ή προστασία αυτών στη θέση που βρίσκονται, ή αποκάλυψη - μετατόπιση και προστασία σε άλλη θέση. Επιστάται ιδιαίτερος η προσοχή στα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν για τα δίκτυα της δεύτερης κατηγορίας των οποίων πρόκειται να διέλθουν βαρέα μηχανήματα οδοποιίας κατά τη φάση των εργασιών.

5. Ουδμία εργασία προστασίας ή μετατόπισης οιοδήποτε δικτύου θα εκτελεστεί, εάν προηγουμένως δεν υποβληθεί στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τεχνική περιγραφή εργασιών και, σε περίπτωση που η δαπάνη βαρύνει την Υπηρεσία, με αντίστοιχο συνοπτικό προϋπολογισμό και τύχει της αντίστοιχης εγκρίσεώς της. Η δαπάνη θα βαρύνει το κονδύλιο των απροβλέπτων του έργου.

6. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να διευκολύνει την εκτέλεση των εργασιών μετατοπίσεως καλωδίων κλπ. που απαιτείται να γίνουν από τους αντίστοιχους οργανισμούς (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΣΦΑ κλπ) σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρο 138 του Ν.4412/16, δικαιούμενος αναλόγου παρατάσεως προθεσμίας, όχι όμως και αποζημιώσεως στην περίπτωση που τυχόν καθυστερήσεις λόγω εκτελέσεως των μετατοπίσεων από τους οργανισμούς επηρεάσει το εγκεκριμένο πρόγραμμα κατασκευής.

ΑΡΘΡΟ 9ο: Μητρώο Έργου - Σχέδια «ΕΞ Εκτελέσεως»

1. Το παρόν άρθρο είναι διευκρινιστικό και υπερισχύει των αναγραφόμενων στο άρθρο 17 της Γ.Σ.Υ.

2. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, εντός δύο (2) μηνών από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών, να υποβάλλει το Μητρώο του έργου σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 170 του Ν.4412/16.

3. Το περιεχόμενο του μητρώου του έργου θα είναι σύμφωνο με τα καθοριζόμενα στην Υ.Α. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ4669 (ΦΕΚ 1956/Β/7-6-17) και τα αναφερόμενα στα λοιπά συμβατικά τεύχη του παρόντος έργου.

4. Πέραν των αναφερομένων στην ανωτέρω Υ.Α. και ειδικά για τα σχέδια του έργου «όπως κατασκευάστηκε» (as built), αναφέρονται τα εξής:

α. Ως προς το περιεχόμενο των σχεδίων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται και τα κάτωθι:

(1) Τα υπό στοιχεία 2ε, και 2στ του άρθρου 17 της Γ.Σ.Υ.

(2) Τα «ενεργά και ανενεργά» δίκτυα ευκολιών που θα εντοπισθούν κατά τη διερεύνηση της περιοχής των εργασιών.

(3) Στις περιπτώσεις οδεύσεων δικτύων ευκολιών, θα αποτυπώνονται χαρακτηριστικά υπερκείμενα στοιχεία (κτήρια, κολώνες κλπ) σε απόσταση τουλάχιστο 5m εκατέρωθεν της όδευσης. Το πλήθος των σημείων θα καθορίζεται από την Επίβλεψη σε συνεργασία με τον Ανάδοχο με βάση την πολυπλοκότητα της προς αποτύπωση γεωμετρίας και με στόχο την πλήρη περιγραφή της.

β. Ως προς τη μορφή των σχεδίων, διευκρινίζονται τα εξής:

(1) Τα σχέδια σε έντυπη μορφή θα έχουν πλάτος κατά DIN ώστε να είναι δυνατό να φυλάσσονται σε κατάλληλες αρχειοθήκες και μήκος, κατά το δυνατόν, μέχρι 1,2 μέτρα.

(2) Η πινακίδα των σχεδίων θα είναι η τυποποιημένη της Υπηρεσίας, η οποία θα δοθεί στον ανάδοχο από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, και στην οποία θα αναγράφονται όλοι οι χρησιμοποιούμενοι κανονισμοί, τα υλικά κατασκευής, οι παραδοχές (φορτίσεις, ίδια βάρη, εδαφικά χαρακτηριστικά, χαρακτηριστικά δυναμικής συμπεριφοράς της κατασκευής κλπ), η κλίμακα και τα χρησιμοποιηθέντα προγράμματα.

(3) Κάθε σχέδιο εξ' εκτελέσεως θα αριθμείται με τον κωδικό αριθμό του έργου και εν συνεχεία με τον αύξοντα αριθμό σχεδίου (π.χ. **Κ-487/1**, **Κ-487/2 κλπ**). Επίσης, θα συντάσσεται πίνακας των σχεδίων εξ' εκτελέσεως με τον αριθμό και τον τίτλο καθενός σχεδίου, καθώς και αντιστοίχιση του με τα σχέδια της αρχικής μελέτης και των τυχόν εγκεκριμένων τροποποιήσεων αυτών, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

4. Το Μητρώο θα υποβάλλεται σε τέσσερα (4) αντίγραφα, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Από τα τέσσερα (4) αντίγραφα, στο ένα τα σχέδια εξ' εκτελέσεως θα είναι σε διαφανές χαρτί και στα υπόλοιπα σε απλή

φωτοτυπία. Μετά την έγκριση του, το αντίγραφο του Μητρώου που θα περιλαμβάνει τα σχέδια σε διαφανές χαρτί θα υποβάλλεται στην Προϊσταμένη Αρχή για ενημέρωση και Αρχαιοθέτηση, ένα αντίγραφο θα παραμένει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και τα υπόλοιπα δύο (2) θα αποστέλλονται στη Μονάδα που είναι υπεύθυνη για τις εγκαταστάσεις του έργου για τήρηση.

5. Το Μητρώο του έργου συνοδεύεται υποχρεωτικά, με βάση το άρθρο 1 της Υ.Α. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ4669 από σειρά έγχρωμων ψηφιακών φωτογραφιών (σε τρία (3) αντίτυπα) και από βιντεοσκόπηση (σε δύο (2) αντίτυπα). Ένα (1) από τα αντίτυπα των φωτογραφιών θα παραμείνει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ενώ από ένα (1) θα συνυποβάλλεται / αποστέλλεται αντίστοιχα με το Μητρώο του έργου στην Προϊσταμένη Αρχή και στη Μονάδα που είναι υπεύθυνη για τις εγκαταστάσεις. Αντίστοιχα, ένα (1) αντίτυπο της ταινίας θα παραμείνει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ενώ το άλλο θα υποβάλλεται στην Προϊσταμένη Αρχή για αρχειοθέτηση.

6. Η δαπάνη για την πλήρη σύνταξη του μητρώου του έργου, περιλαμβάνεται στα γενικά έξοδα του εργολάβου. Σε περίπτωση μη υποβολής του Μητρώου από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 170 του Ν.4412/16 (δηλαδή στην πλήρη μορφή του), η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να προβεί στη σύνταξη και εκτύπωση του σε βάρος και δια λογαριασμό του Αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 10ο : Σύνταξη Φακέλου JFAI

1. Το παρόν άρθρο αφορά στα έργα που χρηματοδοτούνται μερικώς ή ολικώς από πιστώσεις του προγράμματος Έργων Κοινής Υποδομής NATO.

2. Πριν από την προσωρινή παραλαβή του έργου θα υποβληθεί από τον ανάδοχο φάκελος με στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για την "τελική αποδοχή" των εκτελεσμένων εργασιών από το NATO (Δικαιολογητικά Joint Final Acceptance Inspection - JFAI) ο οποίος θα περιέχει:

α. Σχέδια εξ' εκτελέσεως του έργου (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως καθορίζεται στο άρθρο 9 του Μέρους Ι της Ε.Σ.Υ.) τα οποία θα φέρουν τίτλους, υπότιτλους και υπομνήματα τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στην τεχνική περιγραφή του έργου και τις υποδείξεις της Υπηρεσίας.

β. Πλήρη επιμετρητικά στοιχεία μεταφρασμένα στην αγγλική γλώσσα.

γ. Κατάσταση με τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του έργου που έχει εγκατασταθεί στην οποία θα αναφέρονται το είδος, η ποσότητα και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των επί μέρους υλικών (κατασκευάστρια εταιρεία, χώρα προέλευσης, το μοντέλο και τον αριθμό σειράς παραγωγής), μεταφρασμένα στην αγγλική γλώσσα.

δ. Η δαπάνη για την σύνταξη του φακέλου JFAI, περιλαμβάνεται στα γενικά έξοδα του εργολάβου.

ΑΡΘΡΟ 11ο: Κατανάλωση Ηλεκτρικού Ρεύματος και Νερού από Τρίτους

1. Το παρόν άρθρο είναι διευκρινιστικό των αναγραφόμενων στο άρθρο 26 της Γ.Σ.Υ.

2. Προκειμένου να απλοποιηθούν οι διαδικασίες παροχής ηλεκτρικού

ρεύματος και νερού σε τρίτους (αναδόχους), καθιερώνεται, σύμφωνα με την Φ.691.8/ΑΔ.690296/28-6-06/ΓΕΑ/Γ5, ενιαίος τρόπος εκδήλωσης ενεργειών ως ακολούθως:

α. Εάν υφίσταται σχετική δυνατότητα στην περιοχή του έργου, ο Ανάδοχος μπορεί να ηλεκτροδοτηθεί – υδροδοτηθεί απ' ευθείας από τις αντίστοιχες εταιρείες της κάθε περιοχής, ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησής του.

β. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, θα δίνεται άδεια από τις Μονάδες, κατόπιν σχετικής αίτησης του Αναδόχου ή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας. Η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος καταβολής του αντιτίμου και τα λοιπά θέματα που σχετίζονται με τη χορήγηση – παροχή ρεύματος ή νερού από τις Μονάδες της Π.Α. προς τον Ανάδοχο, καθορίζονται και διέπονται από τις αντίστοιχες κάθε φορά ισχύουσες διαταγές της Υπηρεσίας που αφορούν καταναλώσεις ηλεκτρικού ρεύματος και νερού προς τρίτους.

Στην περίπτωση αυτή, θα γίνεται εγκατάσταση των μετρητών που θα τοποθετούνται με δαπάνες του χρήστη των παροχών παρουσία της αρμόδιας επιτροπής των Μονάδων, εκπροσώπου του Αναδόχου και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η καλή λειτουργία των μετρητών αποτελεί ευθύνη του Αναδόχου. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ελέγχει την καλή λειτουργία των μετρητών. Η ενημέρωση των οφειλών θα αποστέλλεται από την Μονάδα κατευθείαν στους χρήστες των παροχών με ταυτόχρονη κοινοποίηση στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία. Εάν μετά το πέρας της προθεσμίας που θα έχει τεθεί για την εξόφληση των οφειλών του αναδόχου δεν έχει υπάρξει ανταπόκριση, οι Μονάδες έχουν το δικαίωμα να προβούν σε ενέργειες άρσης της σχετικής άδειας παροχής.

γ. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω δεν μπορούν να εφαρμοσθούν για αναδόχους π.χ. μικρών έργων που εκτελούνται σε διάφορα σημεία των εγκαταστάσεων, οι καταναλώσεις θα βεβαιώνονται από τριμελή επιτροπή που θα συγκροτείται από την Μονάδα, θα συντάσσεται πρωτόκολλο καταμέτρησης ή υπολογισμού των καταναλώσεων κατ' εκτίμηση και θα χρεώνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες τιμές παροχών. Η εμπλεκόμενη Μονάδα σε συνεργασία με την επιβλέπουσα αρχή θα παρακρατεί από τον εργολάβο το οφειλόμενο ποσό.

ΑΡΘΡΟ 12ο: Χρήση Εκρηκτικών Υλών

1. Το παρόν άρθρο είναι διευκρινιστικό και υπερισχύει των αναγραφόμενων στο άρθρο 28 της Γ.Σ.Υ.

2. Η χρήση των εκρηκτικών υλικών για εκσκαφές επιτρέπεται, μόνο μετά από αίτημα του αναδόχου προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, στο οποίο πρέπει να αναλύεται η έκταση η τεχνική και οι παράμετροι των εν λόγω εργασιών (διάταξη διατρημάτων, είδος και ποσότητα εκρηκτικής ύλης, τρόπος πυροδότησης κλπ), όπως επίσης και τα αντίστοιχα μέτρα ασφαλείας. Απαγορεύεται η έναρξη οποιασδήποτε σχετικής εργασίας πριν από την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας χρήσης και αποθήκευσης εκρηκτικών υλικών και έγκρισης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Επίσης πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί δονήσεων εντός της Μονάδας και να αποφευχθούν οι υπερεκσκαφές.

3. Εφίσταται η προσοχή των εμπλεκόμενων στην τήρηση των νόμων και

κανονισμών σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας χρήσης και αποθήκευσης των εκρηκτικών υλών.

4. Τονίζεται ότι στην περίπτωση αυτή κάθε ποινική και αστική ευθύνη προς οποιονδήποτε τρίτο και τα περιουσιακά του στοιχεία βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 13ο: Γενικά Περί Εργασιών σε Μονάδες των Ε.Δ.

1. Το παρόν άρθρο είναι διευκρινιστικό και υπερισχύει των αναγραφόμενων στο άρθρο 29 της Γ.Σ.Υ. και συμπληρωματικά των αναφερομένων στο **άρθρο 6** του Μέρους Ι της παρούσας.

2. Σε όλη τη διάρκεια του έργου ο ανάδοχος πρέπει να πάρει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των Μονάδων (ασφάλεια πτήσεων και εδάφους κλπ), συμμορφούμενος πάντοτε και αμέσως προς τις εντολές της επίβλεψης, σύμφωνα με τις Διαταγές που διέπουν τη λειτουργία της Μονάδας.

3. Οι ίδιοι περιορισμοί ισχύουν για όλες τις κινήσεις του προσωπικού του αναδόχου μέσα στη Μονάδα (διαδρομές, ώρες μετακίνησης, κλπ), των μεταφορικών του μέσων, το ωράριο του προσωπικού, την εναπόθεση των υλικών, στάθμευση οχημάτων και ειδικών μηχανημάτων αυτού κλπ.

4. Όταν οι συνθήκες του έργου ή λόγοι ασφαλείας δεν επιτρέπουν, την επί μακρόν χρόνο απόθεση υλικών σε κάποιους χώρους, τότε στους χώρους αυτούς που θα ορίζονται από την επίβλεψη, θα αποτίθενται περιορισμένες ποσότητες υλικών, χωρίς τούτο να δημιουργεί δικαίωμα αποζημίωσης του αναδόχου για πρόσθετες ή πλάγιες μεταφορές, φορτοεκφορτώσεις κλπ. ή παράταση προθεσμίας.

5. Προκειμένου περί τήρησης των ανωτέρω, ο ανάδοχος δεν μπορεί να εκφέρει καμία αντίρρηση, αλλά ούτε και να εγείρει αξιώσεις λόγω των οικονομικών, χρονικών ή άλλων επιπτώσεων. Οι δαπάνες για τα παραπάνω δεν πληρώνονται ιδιαίτερα στον ανάδοχο αλλά περιλαμβάνονται ανηγμένες στις τιμές μονάδος των τιμολογίων μελέτης και προσφοράς.

6. Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι χώροι εργασίας ή αποθήκευσης υλικών που διατίθενται προσωρινά στον ανάδοχο θεωρούνται "εργοτάξιο" και κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου διέπονται από τις σχετικές διατάξεις περί ασφαλείας εργοταξίων, για την εφαρμογή των οποίων υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος. Συνεπώς κάθε κίνηση τρίτων πρέπει να συμμορφώνεται στις υποδείξεις των υπευθύνων του έργου.

ΑΡΘΡΟ 14ο: Καιρικές Συνθήκες

1. Το παρόν άρθρο είναι συμπληρωματικό και υπερισχύει των αναγραφόμενων στο άρθρο 30 της Γ.Σ.Υ.

2. Στην περίπτωση που στο έργο επικρατήσουν δυσμενείς καιρικές συνθήκες, που όμως είναι δυνατόν να επηρεάσουν το χρόνο εκτέλεσης του όλου έργου ή μέρους αυτού, ο ανάδοχος υποχρεώνεται να ενημερώσει άμεσα και εγγράφως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία για τις καθυστερήσεις, προκειμένου να αιτιολογηθεί και

τεκμηριωθεί αντίστοιχο αίτημα παράτασης προθεσμίας.

3. Τα ανωτέρω θα αξιολογούνται κατά περίπτωση από την Προϊσταμένη Αρχή μετά από αντίστοιχη εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 15ο: Τιμές Μονάδος Νέων Εργασιών

1. Το παρόν άρθρο είναι συμπληρωματικό και υπερισχύει των αναφερόμενων στο άρθρο 10 της Γ.Σ.Υ.

2. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει το έργο, όπως αυτό περιγράφεται στα Συμβατικά Τεύχη, σύμφωνα με τον νόμο 4412/2016. Στην περίπτωση που απαιτηθεί η σύνταξη νέων τιμών μονάδας θα γίνει σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 156 του Ν.4412/2016.

3. Για τον κανονισμό των τιμών μονάδος νέων εργασιών, θα εφαρμοστούν:

α. Για εργασίες για τις οποίες υπάρχουν συμβατικές τιμές για παρόμοιες ή ανάλογες εργασίες, τα εγκεκριμένα συμβατικά τιμολόγια,

β. Για εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν παρόμοιες ή ανάλογες συμβατικές τιμές αλλά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένα ή συμβατικά αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών), οι τιμές καθορίζονται, με βάση τον Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες Συμβάσεις Έργων (ΦΕΚ 1746/Β/19-5-17) καθώς και την ανάλυση Τιμών Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων που κλπ, που εγκρίθηκε με την ΕΗ1/5235/04.06.79 Απόφαση τ. ΥΔΕ (ΦΕΚ 1083Β/79).

γ. Για εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις οι τιμές καθορίζονται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους. Βασικές τιμές ημερομισθίων, υλικών και μισθώματα μηχανημάτων, θα ληφθούν από το Πρακτικό της Επιτροπής Διαπιστώσεων Τιμών Δημοσίων Έργων που προβλέπεται από το άρθρο 5 της απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Δημοσίων Έργων ΕΔ2α/01/35/Φ.2.5/26.04.82 (ΦΕΚ 218 Β/82).

ΑΡΘΡΟ 16ο: Γενικά Έξοδα – Όφελος Εργολάβου, Επιβαρύνσεις

1. Το παρόν άρθρο αντικαθιστά τα αναφερόμενα στο άρθρο 33 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

2. Το ποσοστό γενικών εξόδων, οφέλους εργολάβου κλπ, της παρούσας εργολαβίας καθορίζεται σε δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών που υπολογίζεται με βάση τις τιμές του Συμβατικού Τιμολογίου και τυχόν Νέων Τιμών Μονάδος, σύμφωνα με το άρθρο 53 του Ν.4412/16.

3. Οι κρατήσεις επί των πληρωμών διαφοροποιούνται ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης. Ειδικότερα:

α. Για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις Τακτικού Προϋπολογισμού ισχύουν τα παρακάτω:

(1) Κράτηση 0,07% υπέρ της Εθνικής Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.4013/2011 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του Ν.4605/2019 και ισχύει, η οποία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3%, πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.

(2) Κράτηση 0,06% υπέρ λειτουργικών αναγκών της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του Ν.4412/16, η οποία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3%, πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.

(3) Κράτηση 6‰ όπως προβλέπεται στην αριθμ. 8371/27-7-2016 συμφωνία μεταξύ Εργοληπτικών Ενώσεων και Π.Ο.ΕΜΔΥΔΑΣ, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση ΔΝ Σγ/οικ. 42217/ΦΝ 466/12-6-2017 και την εγκύκλιο με αριθ. 15/11-8-2017 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

(4) Κράτηση 2,5‰ υπέρ Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ. από το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΜΕΔΕ) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4612/2019 (με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 53 παρ.7θ του Ν.4412/2016).

(5) Κράτηση υπέρ Μετοχικού Ταμείου (Μ.Τ.Α) τέσσερα τοις εκατό (4%) συν χαρτόσημο (2% επί της κράτησης ΜΤΑ) και ΟΓΑ χαρτοσήμου (20% επί του χαρτοσήμου).

(6) Κράτηση υπέρ του κατά περίπτωση Ταμείου Αλληλοβοηθείας (Ε.ΛΟ.Α.Α) δύο τοις εκατό (2%), συν χαρτόσημο (2% επί της κράτησης ΕΛΟΑΑ) και ΟΓΑ χαρτοσήμου (20% επί του χαρτοσήμου).

(7) Κράτηση υπέρ του ΕΤΕΑΕΠ/Ταμείο Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΠΕΔΕ) ένα της εκατό (1%), σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ΝΔ. 75/1946 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του Ν. 1384/83 και άρθρο 26 παρ. 3 του Ν. 1418/84.

(8) Φόρος εισοδήματος 3% (Νόμος 4172/2013 ΦΕΚ Α' 167/2013 άρθρο 64 § 1δ).

β. Για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ισχύουν τα παρακάτω:

(1) Κράτηση 0,07% υπέρ της Εθνικής Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.4013/2011 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του Ν.4605/2019 και ισχύει, η οποία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3%, πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.

(2) Κράτηση 0,06% υπέρ λειτουργικών αναγκών της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του Ν.4412/16, η οποία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3%, πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.

(3) Κράτηση 6‰ όπως προβλέπεται στην αριθμ. 8371/27-7-2016 συμφωνία μεταξύ Εργοληπτικών Ενώσεων και Π.Ο.ΕΜΔΥΔΑΣ, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση ΔΝ Σγ/οικ. 42217/ΦΝ 466/12-6-2017 και την εγκύκλιο με αριθ. 15/11-8-2017 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

(4) Κράτηση 2,5‰ υπέρ Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ. από το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΜΕΔΕ) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4612/2019 (με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 53 παρ.7θ του Ν.4412/2016).

(5) Κράτηση υπέρ του ΕΤΕΑΕΠ/Ταμείο Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων

Έργων (ΤΠΕΔΕ) ένα της εκατό (1%), σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ΝΔ. 75/1946 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του Ν. 1384/83 και άρθρο 26 παρ. 3 του Ν. 1418/84.

6) Φόρος εισοδήματος 3% (Νόμος 4172/2013 ΦΕΚ Α΄ 167/2013 άρθρο 64 § 1δ).

γ. Για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις Κοινής Υποδομής ΝΑΤΟ ισχύουν τα παρακάτω:

(1) Κράτηση 0,07% υπέρ της Εθνικής Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.4013/2011 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του Ν.4605/2019 και ισχύει, η οποία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3%, πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.

(2) Κράτηση 0,06% υπέρ λειτουργικών αναγκών της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών(ΑΕΠΠ), σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του Ν 4412/16, η οποία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου 3%, πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.

(3) Κράτηση 6‰ όπως προβλέπεται στην αριθμ. 8371/27-7-2016 συμφωνία μεταξύ Εργοληπτικών Ενώσεων και Π.Ο.ΕΜΔΥΔΑΣ, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση ΔΝ Σγ/οικ. 42217/ΦΝ 466/12-6-2017 και την εγκύκλιο με αριθ. 15/11-8-2017 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

(4) Κράτηση 2,5‰ υπέρ Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ. από το Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων(ΤΜΕΔΕ) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4612/2019 (με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 53 παρ.7θ του Ν.4412/2016).

(5) Φόρος εισοδήματος 3% (Νόμος 4172/2013 ΦΕΚ Α΄ 167/2013 άρθρο 64 § 1δ).

4. Κατά τη σύνταξη των τιμών μονάδος οι βασικές τιμές των υλικών που ελήφθησαν υπόψη περιλαμβάνουν τις παντός είδους επιβαρύνσεις των, δηλαδή φόρους, τέλη, δασμούς, ειδικούς φόρους κλπ., για τα οποία ισχύει η παρ. 6 του άρθρου 138 του Ν. 4412/16.

5. Τα παραπάνω ισχύουν και για τις νέες τιμές μονάδος νέων εργασιών που πιθανόν να συνταχθούν, υπό μορφή σχετικών Πρωτοκόλλων Κανονισμού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΑΡΘΡΟ 1ο: Αντικείμενο Εργολαβίας – Χρηματοδότηση

1. Αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας είναι η «**Κατασκευή δύο νέων οικημάτων διαμονής προσωπικού σε ΚΕΔΑ Σαντορίνης**» (ΣΝ-39Ε).
2. Πρόκειται για **Εθνικό** έργο που χρηματοδοτείται από πιστώσεις **Τακτικού Προϋπολογισμού**.
3. Επισημαίνεται ότι επιτρέπεται, κατά την διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης, η μείωση των συμβατικών ποσοτήτων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 156 παρ. 3β του Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα.

ΑΡΘΡΟ 2ο: Προθεσμίες – Ποινικές Ρήτρες

1. Συνολική Προθεσμία: Για την περαίωση όλου του συμβατικού αντικειμένου, όπως περιγράφονται στα Τεύχη Δημοπράτησης, ορίζεται συνολική προθεσμία **δεκαοκτώ (18) μηνών** από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.
2. Οι μήνες νοούνται πάντοτε σύμφωνα με την ημερολογιακή διαδοχή των ημερών.
3. Ενδεικτικές Τμηματικές Προθεσμίες: Καθορίζονται επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/16 (άρθρ.147) ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες τήρησης του χρονοδιαγράμματος από την υπογραφή της σύμβασης ως εξής:
  - (α) Προθεσμία **2 μηνών** το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης ορίζεται σε **0,05%** της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους ορίζεται σε **20** ημέρες.
  - (β) Προθεσμία **4 μηνών** το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης ορίζεται σε **0,05%** της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους ορίζεται σε **20** ημέρες.
  - (γ) Προθεσμία **6 μηνών** το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης ορίζεται σε **0,05%** της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους ορίζεται σε **20** ημέρες.
4. Για την υπέρβαση των προθεσμιών του έργου και την επιβολή ποινικών ρητρών έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στις διατάξεις του Ν. 4412/16 (άρθρο148) όπως ισχύουν την ημέρα δημοσίευσης της διακήρυξης.
5. Παρατάσεις Προθεσμιών:
  - α. Η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες μπορούν να παρατείνονται στις περιπτώσεις που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης των προθεσμιών από οποιαδήποτε αιτία, ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία πρόσθετη αποζημίωση λόγω της παράτασης αυτής, με μόνη και αποκλειστική

εξαίρεση τη νόμιμη αναθεώρηση στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα Νομοθεσία.

β. Παράταση προθεσμίας δεν αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο, εάν ισχυριστεί άγνοια των τοπικών και κλιματολογικών συνθηκών.

ΑΡΘΡΟ 3ο: Χρονοδιάγραμμα - Πρόγραμμα Κατασκευής Έργου

1. Το παρόν άρθρο αντικαθιστά τα αναφερόμενα στο άρθρο 20 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

2. Σύνταξη και υποβολή χρονοδιαγράμματος:

α. Ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται, το αργότερο εντός **τριάντα (30) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης, να συντάξει και να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα της όλης κατασκευής του έργου, στο οποίο θα απεικονίζονται αναλυτικά:

(1) Η έναρξη, διαδοχή και διάρκεια όλων των επιμέρους εργασιών που πρόκειται να εκτελεστούν για την ολοκλήρωση του έργου.

(2) Η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες (αποκλειστικές και ενδεικτικές) που τίθενται σε άλλα άρθρα της παρούσης.

(3) Οι προθεσμίες και οι περιορισμοί που τίθενται σε άλλα άρθρα της Ε.Σ.Υ.

(4) Τυχόν αναμενόμενες εγκρίσεις (π.χ. εγκρίσεις μελετών, μικροτροποποιήσεις ή βελτιώσεις επί της μελέτης που έχουν έγκαιρα επισημανθεί).

β. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, κατά τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος, να συνεργαστεί με τον επιβλέποντα ή τους επιβλέποντες μηχανικούς για να εξετάσουν μαζί όλα τα θέματα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και να επιλέξουν τις κατάλληλες δραστηριότητες που θα εισαχθούν τελικά σε αυτό. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, έχει την υποχρέωση να συνεργαστεί με τη Μονάδα (ΚΕΔΑ Σαντορίνης) προκειμένου να ληφθούν υπόψη στο χρονοδιάγραμμα τυχόν περιορισμοί σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο. Το χρονοδιάγραμμα, με υπογραφή και του Επιβλέποντος ή των Επιβλεπόντων μηχανικών θα υποβάλλεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για έγκριση.

γ. Οι εργασίες θα πρέπει να προγραμματιστούν - εκτελεστούν κατά τρόπο που να μην επηρεάζεται η λειτουργία του **ΚΕΔΑ Σαντορίνης**. Για το λόγο αυτό ο χρονικός προγραμματισμός των εργασιών θα πρέπει να λάβει υπόψη του ενδεχόμενους επιχειρησιακούς περιορισμούς ενώ δύναται να διαχωριστεί σε φάσεις.

3. Περιεχόμενα χρονοδιαγράμματος

α. Το χρονοδιάγραμμα διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 145 του Ν.4412/16, σχεδιάζεται υπό μορφή γραμμικού διαγράμματος (διάγραμμα GANTT) και συνοδεύεται απαραίτητα από τα κάτωθι:

(1) Τεχνική έκθεση, στην οποία τεκμηριώνεται πλήρως η σύνταξη του χρονοδιαγράμματος (λογισμικό, δομή και κωδικοποίηση, αριθμός, χρονική διάρκεια και αλληλουχία δραστηριοτήτων, κρίσιμη διαδρομή κτλ.). Η εν λόγω τεκμηρίωση πρέπει να συμφωνεί με το οργανόγραμμα του εργοταξίου (ανθρώπινοι πόροι, μηχανήματα κτλ.), το οποίο υποβάλλεται από τον Ανάδοχο **εντός μηνός** από την υπογραφή της σύμβασης.

(2) Πίνακα διαθέσιμου μηχανολογικού εξοπλισμού και χρονοδιάγραμμα κινητοποίησης του στο έργο.

(3) Πίνακα μηνιαίας κατανομής ποσοτήτων και εκταμιεύσεων (απορροφήσεων) ανά εργασία ή κατηγορία και ομάδα ομοειδών εργασιών.

β. Ως μονάδα χρόνου για την ανάλυση του χρονοδιαγράμματος καθορίζεται γενικά η εβδομάδα. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να καθορίσει διαφορετική μονάδα χρόνου, στην περίπτωση που κρίνει ότι αυτή περιγράφει με τρόπο επαρκέστερο το πρόγραμμα κατασκευής του έργου έναντι της εβδομάδας.

γ. Η σύνταξη και η παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος από τον Ανάδοχο θα γίνονται με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού, το οποίο πρέπει να παρέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που περιγράφονται στο παρόν. Το χρονοδιάγραμμα θα υποβάλλεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

4. Έγκριση – αναπροσαρμογή – τροποποίηση χρονοδιαγράμματος

α. Η έγκριση και οι τυχόν αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος γίνονται σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 145 του Ν.4412/16.

β. Σε περίπτωση χορήγησης παράτασης ή άλλης ανάγκης τροποποίησης του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, θα συντάσσεται νέο αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα από τον ανάδοχο για το οποίο ισχύουν όλα τα αναφερόμενα στις παραπάνω παραγράφους του παρόντος άρθρου.

5. Ενδεικτικές Τμηματικές Προθεσμίες

Οι εργασίες που πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών καθορίζονται ως ακολούθως:

α. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης:

(1) Ολοκλήρωση της ανάπτυξης του εργοταξίου και διάθεση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία του απαραίτητου εξοπλισμού κίνησης και επικοινωνιών

(2) Υποβολή για έγκριση του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)

(3) Υποβολή για έγκριση των κύριων υλικών του έργου [μάρμαρα, πλακάκια, είδη υγιεινής, ψευδοροφές, ξύλινα ντουλάπια - ντουλάπες, κουφώματα

αλουμινίου και ξύλινα, υαλοπίνακες, στρώσεις θεμελίωσης (Ε3, Ε4, υλικά βάσης και υπόβασης της ΕΤΕΠ 05-03-03-00 κλπ) καθώς και των Η/Μ υλικών του έργου (σύστημα κλιματισμού, αντλίες θερμότητας, σύστημα αδιάλειπτης λειτουργίας (UPS), μετασχηματιστές, φωτιστικά σώματα, καλώδια, ασφάλειες, ρευματοδότες κλπ)], σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην Τεχνική Περιγραφή.

(4) Υποβολή για έγκριση των μελετών σύνθεσης σκυροδέματος και ασφαλοσκυροδέματος όλων των κατηγοριών που προβλέπονται στο έργο.

β. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης:

(1) Ολοκλήρωση αποξηλώσεων – εκθαμνώσεων.

(2) Έναρξη των εργασιών εκσκαφών θεμελίωσης των δύο κτιρίων διαμονής προσωπικού και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου.

γ. Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης ολοκλήρωση των σκυροδετήσεων των τοιχείων αντιστήριξης και των θεμελιώσεων των κτιρίων.

ΑΡΘΡΟ 4ο : Χρόνος Υποχρεωτικής Συντήρησης του Έργου

1. Το παρόν άρθρο αντικαθιστά τα καθοριζόμενα στο άρθρο 25 της Γ.Σ.Υ.

2. Ο χρόνος εγγύησης κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρηση του καθορίζεται σε **δεκαπέντε (15) μήνες** σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 171 του Ν. 4412/16. Για το χρόνο εγγύησης ισχύουν τα αναφερόμενα στα άρθρα 157 και 172 του Ν.4412/16.

ΑΡΘΡΟ 5ο: Ασφάλιση Έργου

1. Τα θέματα ασφάλισης του έργου διέπονται και από τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 144 του Ν.4412/16.

2. Ασφάλιση αυτοκινήτων

α. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει σε ασφαλιστική εταιρεία τα αυτοκίνητα που προορίζονται για τις ανάγκες του έργου, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, περιλαμβανομένης της πλήρους ασφαλιστικής κάλυψης αυτών (για τις κινήσεις εντός μονάδας).

β. Υπεύθυνος για την τήρηση των όρων και τη φύλαξη των ανωτέρω Ασφαλιστηρίων είναι ο Ανάδοχος, ο οποίος υποχρεούται να τα επιδεικνύει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για έλεγχο, όποτε του ζητηθεί.

γ. Η σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης από οχήματα, υποχρεωτικώς θα καταρτισθεί εγγράφως, χωρίς τα μέλη να μπορούν να συμφωνήσουν εγκύρως άλλη ρύθμιση.

3. Στο πλαίσιο της παρούσας εργολαβίας είναι υποχρεωτική η ασφάλιση του έργου «κατά παντός κινδύνου» από τον Ανάδοχο όπως αναλύεται στα ακόλουθα.

4. Ασφάλιση του προσωπικού του έργου

α. Το εδάφιο αυτό είναι συμπληρωματικό των αναφερομένων στα άρθρα 5 (παρ. γ και ε) και 12 της Γ.Σ.Υ..

β. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει ασφαλισμένο στο ΙΚΑ και στα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία όλο το προσωπικό που απασχολεί ο ίδιος, ή οι υπεργολάβοι του, σύμφωνα με την (εκάστοτε) ισχύουσα Νομοθεσία (Διατάξεις περί ΙΚΑ κλπ).

γ. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει το εργατοτεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρείες που λειτουργούν νόμιμα, εφόσον το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται σε διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας (περί ΙΚΑ κλπ).

δ. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, οι υπεργολάβοι, προμηθευτές, σύμβουλοι και πάσης φύσεως συνεργάτες του Αναδόχου.

ε. Η υποχρέωση αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό όσο και το αλλοδαπό προσωπικό.

στ. Οι όροι της παρούσας παρ. 4 ισχύουν για όλη τη διάρκεια της σύμβασης εκτέλεσης του έργου.

ζ. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δικαιούται να ελέγχει την τήρηση των όρων της υπόψη παραγράφου, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει σε αυτή όλα τα σχετικά στοιχεία για την πραγματοποίηση των ελέγχων.

5. Ασφάλιση έργου «κατά παντός κινδύνου»

Η παρούσα παράγραφος είναι συμπληρωματική των αναφερομένων στο άρθρο 5 της Γ.Σ.Υ. (παρ. ιβ και ιγ). Ο Ανάδοχος θα συνάψει με δικές του δαπάνες με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρείες που σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία μπορούν να ασφαλίζουν παρεμφερή έργα, τις ακόλουθες ασφάλειες:

α. Ασφάλιση «κατά παντός κινδύνου» του έργου

(1) Η ασφάλιση αυτή πρέπει να καλύπτει οποιαδήποτε απώλεια ή ζημία ή καταστροφή μερική ή ολική, που να οφείλεται ή να προκαλείται από οποιαδήποτε λόγο ή αιτία και να συμπεριλαμβάνει ακόμη και τυχαία περιστατικά (φωτιά, ανθρώπινο λάθος κλπ).

(2) Η ασφάλιση αυτή αφορά τη συνολική αξία του έργου με τις τυχόν αναπροσαρμογές του αρχικού συμβατικού ποσού.

(3) Επίσης, η ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται «κατά παντός

κινδύνου» και για:

(α) Τα πάσης φύσεως υλικά από την παραλαβή τους μέχρι την ενσωμάτωση τους στο έργο, τόσο εκείνων που βρίσκονται στο εργοτάξιο όσο και εκείνων που φυλάσσονται σε αποθήκες του Ανάδοχου ή σε άλλους χώρους μακριά από το εργοτάξιο, αλλά μέσα στα όρια του Ελληνικού Κράτους. Στην τελευταία περίπτωση η ασφάλιση θα καλύπτει και τη μεταφορά τους στο έργο. Κανένα υλικό δεν θα παραλαμβάνεται στο εξωτερικό και γι αυτό η ασφάλιση για την μεταφορά υλικών από το εξωτερικό είναι αποκλειστικά θέμα του Αναδόχου.

(β) Τις μόνιμες ή / και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις καθώς επίσης και του πάσης φύσεως εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί για το έργο, σύμφωνα με σχετική περιγραφή τους από τον Ανάδοχο.

(γ) Τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο. Για το σκοπό αυτό, στο Ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα επισυνάπτεται η σχετική κατάσταση με τα χαρακτηριστικά και την ταυτότητα των αντίστοιχων Μηχανημάτων. Η συγκεκριμένη ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται για αξίες αντικατάστασης των μηχανημάτων με καινούργια, αντίστοιχου τύπου ή τουλάχιστον ίδιας δυναμικότητας και θα καλύπτει και τη μετακίνηση, τη μεταφορά και τους αναγκαίους ελιγμούς όλων των μηχανημάτων προς και από την περιοχή του έργου. Διευκρινίζεται ότι σε καμία περίπτωση, ούτε σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή ατυχήματος ο Ανάδοχος δικαιούται να διεκδικήσει από τον κύριο του έργου αποζημίωση για τυχόν ζημιά ή ολική απώλεια μηχανήματος.

(δ) Η ασφάλιση της παρούσας παραγράφου 5α «κατά παντός κινδύνου» θα καλύπτει τόσο την περίοδο εκτέλεσης όσο και την περίοδο υποχρεωτικής Συντήρησης του Έργου. Ως εκ τούτου, η ευθύνη των ασφαλιστών αρχίζει με την υπογραφή της Σύμβασης και λήγει με την κοινοποίηση στον Ανάδοχο του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής.

(4) Επιπλέον, η ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται και για βλάβες και καταστροφές από σεισμούς.

(5) Η ασφαλιστική κάλυψη είναι αποδεκτό να μην περιλαμβάνει τα συμβάντα από την ανώτερη βία όπως έχει νομολογηθεί από τα ελληνικά δικαστήρια (πλην σεισμού).

β. Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων

(1) Η ασφάλιση αυτή πρέπει να καλύπτει την αστική ευθύνη του Αναδόχου για την καταβολή αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο και για υλικές ζημιές που μπορούν να συμβούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου από οποιαδήποτε αιτία που έχει σχέση με την κατασκευή και την υποχρεωτική συντήρηση του έργου και δημιουργεί υποχρεώσεις του Αναδόχου για αποζημίωση.

(2) Η διάρκεια της ασφάλισης αυτής αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και εκτείνεται έως την κοινοποίηση στον Ανάδοχο του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής.

(3) Όρια Αποζημίωσης: Τα ελάχιστα όρια αποζημίωσης για τις ανωτέρω καλύψεις, κατά την περίοδο εκτέλεσης του Έργου, θα είναι τα εξής:

(α) Για υλικές ζημιές (θετικές ή αποθετικές) σε πράγματα Τρίτων ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων Τρίτων **100.000,00€** /περιστατικό.

(β) Για σωματική βλάβη ή Θάνατο Τρίτων κατά άτομο **100.000,00€** /περιστατικό.

(γ) Για σωματική Βλάβη ή θάνατο Τρίτων μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων **200.000,00€** /περιστατικό.

(δ) Το αθροιστικό ανώτατο όριο ευθύνης Ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής κάλυψης έναντι Τρίτων, κατά την περίοδο εκτέλεσης του Έργου θα είναι κατ' ελάχιστον **400.000€**.

(ε) Ο Ανάδοχος θα είναι ασφαλισμένος για την Αστική Ευθύνη έναντι Τρίτων και κατά την περίοδο Συντήρησης του Έργου. Το ανώτατο αθροιστικό όριο ευθύνης των Ασφαλιστών θα ανέρχεται στο 50% του αντίστοιχου ποσού, το οποίο ισχύει κατά την περίοδο εκτέλεσης του Έργου.

γ. Γενικοί όροι ασφαλιστήριων Συμβολαίων

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια της παραγράφου 5 θα πρέπει να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε και οι εξής όροι:

(1) Ο Κύριος του Έργου (ΚΤΕ), οι μελετητές και το προσωπικό της Διευθύνουσας Υπηρεσίας που θα απασχοληθεί στην επίβλεψη του έργου θα είναι συνασφαλιζόμενοι.

(2) Η ασφαλιστική εταιρία παραιτείται κάθε δικαιώματος ανταγωγής κατά της Υπηρεσίας, των Συμβούλων της, των συνεργατών της και των υπαλλήλων τους σε περίπτωση που η βλάβη ή ζημία οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη, όχι ηθελημένη, των παραπάνω προσώπων.

(3) Σε περίπτωση μερικής ή ολικής καταστροφής του έργου, ο Ανάδοχος μεταβιβάζει και εκχωρεί στην Υπηρεσία εξ αρχής τα ποσά των απαιτήσεων του από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, τα οποία και θα καταβάλλονται απευθείας στην Υπηρεσία ύστερα από σχετική αίτηση της, χωρίς να χρειάζεται έγγραφη συναίνεση ή άλλη ενέργεια του Αναδόχου.

(4) Ο ΚΤΕ., οι εκπροσωπούσες Υπηρεσίες και το εν γένει προσωπικό τους, οι Σύμβουλοι του ΚΤΕ (και / ή των Υπηρεσιών του) και το προσωπικό τούτων θεωρούνται Τρίτα πρόσωπα.

(5) Με το ασφαλιστήριο των καλύψεων της παραγράφου 5 θα καλύπτεται και η ευθύνη της Υπηρεσίας και/ ή των Συμβούλων της και / ή του προσωπικού των, που απορρέει από το άρθρο 922 του Αστικού Κώδικα (Ευθύνη

Προστήσαντος).

(6) Το ασφαλιστήριο δεν μπορεί να ακυρωθεί, τροποποιηθεί, ή να λήξει χωρίς την έγγραφη, πριν από τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες, σχετική ειδοποίηση της ασφαλιστικής εταιρείας, τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

(7) Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια της παρούσας παραγράφου 5 θα πρέπει να κατατίθενται στην Προϊσταμένη Αρχή του έργου κατά την υπογραφή της Σύμβασης.

(8) Σε περίπτωση ολικής ή μερικής διακοπής των εργασιών από υπαιτιότητα του Αναδόχου, το Έργο, σε οποιαδήποτε φάση και αν βρίσκεται, θα ασφαλισθεί έναντι όλων των ενδεχομένων κινδύνων από την Προϊσταμένη Αρχή και τα έξοδα της ασφάλισης αυτής θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

(9) Η ευθύνη αποζημιώσεων και καλύψεως των ζημιών βαρύνει τον Ανάδοχο, σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι το ασφαλιστήριο είναι ανίσχυρο ή παράτυπο για οποιαδήποτε αιτία.

(10) Σε περίπτωση παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης των εργασιών του έργου χωρίς υπαιτιότητα του Αναδόχου, οποιοδήποτε κόστος προκύψει από την αντίστοιχη παράταση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, όπως αυτό περιγράφεται στο παρόν άρθρο, θα καλυφθεί από τον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 6ο: Διαβάθμιση Έργου – Κανόνες Ασφαλείας

1. Το έργο, από πλευράς διαβάθμισης ασφαλείας, έχει το χαρακτηρισμό του «**ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ**», ισχύουν οι αντίστοιχοι κανονισμοί ασφαλείας (Εθνικός Κανονισμός Ασφαλείας, Πάγιες και Μόνιμες Δγες της Υπηρεσίας κλπ). Ο ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την προετοιμασία των στοιχείων που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο του εργατοτεχνικού και λοιπού προσωπικού του και να τα υποβάλλει **τριάντα (30) ημέρες** πριν την εκτέλεση της αντίστοιχης εργασίας. Ειδικά για το προσωπικό που πρόκειται να εργαστεί στις αρχικές εργασίες του έργου, η υποβολή των απαραίτητων στοιχείων θα πρέπει να γίνεται εντός πενθημέρου από την υπογραφή της σύμβασης. Διευκρινίζεται ότι η τυχόν καθυστέρηση διεξαγωγής του ελέγχου από μη έγκαιρη υποβολή τους, θα βαρύνει τον ανάδοχο.

2. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια των εργασιών παραστεί ανάγκη να χρησιμοποιηθούν στοιχεία υψηλότερης διαβάθμισης από την προαναφερθείσα, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί απόλυτα με τις οδηγίες που θα του δώσει η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

3. Διευκρινίζεται ότι προκειμένου περί τήρησης των μέτρων ασφαλείας των υποδεικνυόμενων από την επίβλεψη, ο ανάδοχος δεν μπορεί να εκφέρει καμία αντίρρηση, αλλά ούτε και να εγείρει αξιώσεις λόγω των οικονομικών ή άλλων επιπτώσεων, τις οποίες δυνατόν να συνεπάγεται η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας.

ΑΡΘΡΟ 7ο: Διάθεση Τεχνικού Προσωπικού Επί Τόπου του Έργου

1. Σχετικά με τη διεύθυνση του έργου από πλευράς του Αναδόχου στον τόπο ή στους τόπους κατασκευής του έργου, ισχύουν τα προβλεπόμενα στα άρθρα 138 και 139 του Ν.4412/16.

2. Για την τεχνική στελέχωση του εργοταξίου, ο Ανάδοχος, είναι υποχρεωμένος να διαθέσει μονίμως επί τόπου του έργου επιτελείο από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό αναγκαίο για τη διεύθυνση, παρακολούθηση και εκτέλεση αυτού. Στο εν λόγω προσωπικό θα περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον για το εργοτάξιο οι παρακάτω:

α. Διπλωματούχο Αρχιτέκτονα ή Πολιτικό Μηχανικό, ως Προϊστάμενο του εργοταξιακού γραφείου, με τα αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα για τις **Οικοδομικές εργασίες και τις εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντα χώρου**, ο οποίος θα είναι επιπλέον υπεύθυνος και για την τήρηση των ημερολογίων, των επιμετρήσεων και τον ποιοτικό έλεγχο της εκτέλεσης του έργου. Ο μηχανικός αυτός θα πρέπει να είναι δεκαετούς εμπειρίας.

β. Διπλωματούχο Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο Μηχανικό, για τις **Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες**.

γ. Έναν (1) Πτυχιούχο Ανώτατου Τεχνολογικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.), με τα αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα για τις εργασίες πολιτικού μηχανικού.

δ. Τους απαραίτητους Εργοδηγούς για τις απαιτούμενες επιμέρους εργασίες.

ΑΡΘΡΟ 8ο: Διάθεση Εξοπλισμού για την Παρακολούθηση του Έργου

1. Το παρόν άρθρο είναι συμπληρωματικό και υπερισχύει των αναφερόμενων στο άρθρο 21 της Γ.Σ.Υ.

2. Ο Ανάδοχος, με την οργάνωση του εργοταξίου και για όλη τη διάρκεια του έργου (μέχρι την Προσωρινή παραλαβή), υποχρεούται για τις ανάγκες παρακολούθησης του έργου να διαθέσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τον απαραίτητο εξοπλισμό κίνησης και επικοινωνιών.

3. Η εκπλήρωση των ως άνω υποχρεώσεων του αναδόχου θα γίνει εντός προθεσμίας **τριάντα (30) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης.

4. Διευκρινίζεται ότι η τήρηση όλων των παραπάνω από τον Ανάδοχο δεν αποτελεί αίτιο για να εγερθεί απαίτηση οικονομικής φύσεως διότι οι δαπάνες για τα ανωτέρω περιλαμβάνεται στο ποσό των Γ.Ε. και Ο.Ε. του αναδόχου, και προσωρινά θα διατεθούν για αποκλειστική χρήση από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, από την έναρξη του έργου μέχρι και την Προσωρινή παραλαβή του.

ΑΡΘΡΟ 9ο: Διασφάλιση Ποιότητας και Ποιοτικός Έλεγχος Έργου

1. Επί τόπου υπεύθυνος για τα θέματα διασφάλισης ποιότητας θα είναι ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου, στον οποίο η Επίβλεψη θα μπορεί να απευθύνει όλα τα ερωτήματα αναφορικά με τις υποχρεώσεις ποιοτικής εκτέλεσης του έργου.

2. Οι έλεγχοι διασφάλισης ποιότητας θα καλύπτουν το Εργοταξιακό Εργαστήριο και Παρασκευαστήρια (εφόσον υπάρχουν), τη συμμόρφωση του τρόπου κατασκευής των επιμέρους εργασιών με τις αντίστοιχες προδιαγραφές και τη συστηματική αρχειοθέτηση και προσπελασιμότητα των απαιτούμενων εντύπων ελέγχου για την πιστοποίηση των υλικών.

3. Ισχύοντες Κανονισμοί και γενικές υποχρεώσεις:

α. Οι αναφερόμενες στα συμβατικά τεύχη οδηγίες εκτέλεσης των επιμέρους εργασιών και οι απαιτήσεις / Προδιαγραφές που αυτές προσδιορίζουν, δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των επί μέρους εργασιών που συνθέτουν το έργο. Ακόμη και στην περίπτωση που δεν καθορίζεται κάτι στα Συμβατικά Τεύχη ή στις οδηγίες και εντολές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή και την εμφάνισή του, όσο και ως προς την εναρμόνισή του με τα λοιπά τμήματα του έργου και να πληροί το σκοπό που προορίζεται να εξυπηρετήσει.

β. Για τον ποιοτικό έλεγχο των υλικών των τμηματικών και ολοκληρωμένων κατασκευών ισχύουν τα αναφερόμενα:

(1) Στα επιμέρους άρθρα τιμολογίου, στα λοιπά άρθρα της Ε.Σ.Υ. καθώς και στους κανονισμούς ή προδιαγραφές στους οποίους αυτά παραπέμπουν.

(2) Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ελέγχει τα υλικά, τις κατασκευές και εξοπλισμούς με μέριμνα και δαπάνες του, ως προς την επάρκεια, ποιότητα, καταλληλότητα και συμβατότητά τους προς τις ΕΤΕΠ, τα θεσμοθετημένα εναρμονισμένα πρότυπα, τις προδιαγραφές της Ε.Σ.Υ. και των κωδίκων, κανονισμών, προδιαγραφών που αυτοί παραπέμπουν.

(3) Ο έλεγχος ποιότητας αφορά όλες τις φάσεις του Έργου, δηλαδή τις κατασκευές, τη συντήρηση του έργου καθώς και τυχόν μελέτες που θα συνταχθούν.

(4) Για τις διαδικασίες και τις επιπτώσεις σε περιπτώσεις ακαταλληλότητας υλικών, ελαττωμάτων της κατασκευής, και παραλείψεων της συντήρησης ισχύουν γενικά όσα αναφέρονται στα άρθρα 157 και 159 του Ν.4412/2016. Επισημαίνονται οι επιπτώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2.δ του άρθρου 160 του Ν.4412/2016 στην περίπτωση εργασιών κατά σύστημα κακότεχνων ή χρήσης υλικών που δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές.

(5) Σε περίπτωση απαίτησης διασταυρωτικών ελέγχων, καθώς και σε περίπτωση διαφωνιών ως προς τα αποτελέσματα ελέγχων ο Κύριος του Έργου διατηρεί το δικαίωμα να ορίζει κατάλληλο εργαστήριο για τους ελέγχους αυτούς.

4. Εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.):

α. Η εκπόνηση και εφαρμογή του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.) διέπεται από τα καθοριζόμενα στο άρθρο 158 του Ν.4412/16 και θα είναι σύμφωνο με αυτά και τα αναγραφόμενα στα συμβατικά τεύχη.

β. Ως εκ τούτου, **απαιτείται η εκπόνηση Π.Π.Ε.** από τον Ανάδοχο στο πλαίσιο της παρούσας εργολαβίας.

γ. Ο Ανάδοχος θα συντάξει και θα υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία προς έγκριση ένα Πρόγραμμα Ποιότητας για τις συμβατικές του υποχρεώσεις υλοποίησης του Έργου. Το Πρόγραμμα αυτό οφείλει να είναι συμβατό με το χρονοδιάγραμμα και θα περιλαμβάνει τους πόρους και τις μεθοδολογίες κατασκευής του έργου. Το Πρόγραμμα Ποιότητας θα πρέπει να καθορίζει τις επί μέρους ευθύνες, τα σημεία προς επιθεώρηση και έγκριση και τις μεθόδους αναφοράς.

δ. Το Πρόγραμμα Ποιότητας για το Έργο θα καλύπτει το σύνολο των εργασιών και δραστηριοτήτων καθώς και επί μέρους τμημάτων. Θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

- (1) Οργανόγραμμα του Εργοταξίου,
- (2) Κεφάλαιο Ενεργειών ανά φάση κατασκευής, με επισήμανση των Σημείων Αναμονής Έγκρισης,
- (3) Λεπτομερές Πρόγραμμα (χρονοδιάγραμμα) διαδικασιών.
- (4) Διαδικασίες ελέγχου της σύμβασης από τις οποίες θα διασφαλίζεται η δυνατότητα του αναδόχου να ανταποκρίνεται στις συμβατικές του υποχρεώσεις.
- (5) Καθορισμό των απαραίτητων πόρων (προσωπικό, υλικά, εξοπλισμός) για την ολοκλήρωση του έργου.
- (6) Πρόγραμμα επιθεώρησης οικοδομικών και Η/Μ υλικών εμπορίου.
- (7) Διαδικασίες για καταγραφή όλων των αλλαγών στις εργασίες και τα υλικά σε σχέση με τις συμβατικές υποχρεώσεις και για τη διαχείριση δραστηριοτήτων μη συμμόρφωσης καθώς και διορθωτικών δραστηριοτήτων.
- (8) Διαδικασίες καταγραφής και αρχειοθέτησης καθώς και διαδικασίες αναφοράς στα εν λόγω αρχεία.
- (9) Κεφάλαιο Δοκιμών Ελέγχου Ποιότητας, το οποίο θα συσχετιστεί με τα επιμέρους ανεξάρτητα τμήματα των κατασκευών / εξοπλισμού και θα είναι σε συμφωνία με τα συμβατικά τεύχη του έργου. Το κεφάλαιο αυτό θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι:

(1) Όλες τις λεπτομέρειες των διαδικασιών και μεθόδων δειγματοληψίας, δοκιμών και ελέγχων.

(2) Συσχετισμό με τις σχετικές προδιαγραφές και τα κριτήρια αποδοχής και το Χρονοδιάγραμμα του Έργου.

(3) Χρονικό καθορισμό των δραστηριοτήτων σχετικά με:

- Τις δειγματοληψίες
- τους ελέγχους / δοκιμές
- Τις εγκρίσεις από την Επίβλεψη
- Την υποβολή στην Επίβλεψη των αποτελεσμάτων (ελέγχων / δοκιμών υλικών και κατασκευών) και των υπαρχόντων πιστοποιητικών ποιότητας / καταλληλότητας υλικών και έτοιμων προϊόντων

(4) Τα εργαστήρια ελέγχου και τους υπευθύνους μηχανικούς

(5) Κάθε άλλη πληροφορία που θεωρείται απαραίτητη

5. Διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων έργου:

α. Εργαστήρια διενέργειας των ελέγχων – δοκιμών του έργου:

(1) Οι εργαστηριακοί έλεγχοι του έργου θα γίνουν με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνη του Αναδόχου σε εργαστήριο δημόσιο (ΕΣΚΑ/206ΠΑΥ, ΚΕΔΕ κλπ) ή σε ιδιωτικό της εγκρίσεως της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

(2) Όλα τα εργαστήρια που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο πρέπει να ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες που ορίζει ο Ν.4412/2016 στο άρθρο 158 παράγρ. 4.

(3) Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για να επιτρέπεται η είσοδος στα εργαστήρια στα εντεταλμένα όργανα της Υπηρεσίας για την παρακολούθηση των δοκιμών που θα γίνονται εκεί.

(4) Ο εξοπλισμός επιθεώρησης και δοκιμών κάθε εργαστηρίου δημόσιου ή ιδιωτικού, εντός ή εκτός εργοταξίου πρέπει να είναι επαρκούς ποιότητας και δυνατότητας, και να συντηρείται επαρκώς ώστε να βρίσκεται σε διαρκή λειτουργία.

β. Διαδικασία δειγματοληψίας και υποβολής αποτελεσμάτων δοκιμών:

(1) Ο Ανάδοχος θα ενημερώνει την Επίβλεψη σε εύλογο χρόνο για κάθε λεπτομέρεια που αφορά στην επιθεώρηση και τις δοκιμές των εγκεκριμένων υλικών ή κατασκευής ή εξοπλισμού καθώς και τις σχετικές δειγματοληψίες.

(2) Ο αριθμός των ελέγχων που θα γίνουν θα προβλέπεται από τους αντίστοιχους κανονισμούς και διατάξεις, καθώς και τυχόν ειδικότερες αναφορές που παραπέμπουν τα συμβατικά τεύχη του παρόντος έργου.

(3) Η υποβολή των αποτελεσμάτων του ελέγχου ποιότητας στη Διευθύνουσα Υπηρεσία θα γίνεται άμεσα και θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστο τα εξής:

(α) Τις απαιτούμενες προδιαγραφές, στατιστικές αναλύσεις και συμπεράσματα ως προς τη συμφωνία με τις προδιαγραφές.

(β) Την τοποθεσία στο έργο (x,y,z), το χρόνο δειγματοληψίας και δοκιμών.

(γ) Τον προμηθευτή ή ανάδοχο / υπερβολάβο υλικών, την εργασία (θεμελίωση, επίχωση, σκυροδέτηση, κλπ), το στοιχείο κατασκευής.

(δ) Τα υπεύθυνα άτομα, τα αποτελέσματα, την παραπομπή σε προδιαγραφές, τη συμμόρφωση ή όχι με τις συμβατικές απαιτήσεις, την παραπομπή σε τυχόν μη συμμορφώσεις και διορθωτικές ενέργειες.

(ε) Στο αρχείο του έργου θα πρέπει να φαίνεται πλήρης συνέχεια της διαδικασίας από τη δειγματοληψία μέχρι τις τελικές δοκιμές.

(3) Όλα τα αποτελέσματα των ελέγχων, με μέριμνα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, θα κοινοποιούνται στην Προϊσταμένη Αρχή και θα μνημονεύονται στα αντίστοιχα Π.Π.Α.Ε.

(4) Το κόστος όλων των παραπάνω θεωρείται ότι περιλαμβάνεται ανηγμένα στην προσφορά του Αναδόχου για την εκτέλεση της σύμβασης.

γ. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται, κατά την κρίση της, να διεξάγει δισταυρωτικούς ελέγχους των υλικών που ενσωματώνονται στο έργο, σε κάποιο από τα προαναφερθέντα εργαστήρια της παρ. 5α του παρόντος άρθρου.

δ. Διενέργεια επί τόπου ελέγχων Η/Μ υλικών και εγκαταστάσεων:

(1) Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης και μετά την ολοκλήρωση των Η/Μ εγκαταστάσεων και εργασιών, ο Ανάδοχος με δική του ευθύνη και δαπάνη και παρουσία της Επίβλεψης, θα εκτελέσει τις απαραίτητες επί τόπου του έργου δοκιμές, ώστε να αποδείξει τη σωστή λειτουργία των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

(2) Εάν κατά τη διάρκεια των δοκιμών ανακαλυφθεί συνολική ή μερική ζημία, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κ.λ.π. στο σύνολο των εγκαταστάσεων ή μέρους αυτών, ο Ανάδοχος θα επισκευάσει, συμπληρώσει, υποκαταστήσει άμεσα και κατόπιν θα επαναλάβει τις δοκιμές έως ότου τα αποτελέσματα αυτά να ικανοποιούν την Επίβλεψη.

(3) Τονίζεται, ότι εάν η Επίβλεψη ανακαλύψει προφανείς παρεκκλίσεις από Κανονισμούς ή Προδιαγραφές ή εμφανώς ελαττωματικές εργασίες, έχει το δικαίωμα να εφαρμόσει ότι ορίζουν οι διατάξεις «περί ελαττωματικών εργασιών» του άρθρου 159 του Ν.4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 10ο: Έγκριση – Προέλευση Υλικών

1. Το παρόν άρθρο αποτελεί συμπλήρωση των αναφερομένων στο άρθρο 8 της Γ.Σ.Υ..

2. Ο ανάδοχος του έργου υποχρεούται μετά την υπογραφή της σύμβασης και το αργότερο **δύο (2) μήνες** πριν την εκτέλεση της εργασίας, βάσει χρονοδιαγράμματος, να υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για έγκριση τα αντίστοιχα υλικά προς ενσωμάτωση – εγκατάσταση, εκτός αν άλλως ορίζεται στο άρθρο 3 των ειδικών όρων της παρούσας ή στην Τ.Π. Διευκρινίζεται ότι θα υποβληθούν προς έγκριση όλα τα υλικά που περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη και προβλέπονται να ενσωματωθούν στο παρόν έργο.

3. Η πρόταση - αίτηση του αναδόχου θα συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα στοιχεία (περιγραφές στην ελληνική, τεχνικά φυλλάδια [prospectus], βεβαιώσεις συμμόρφωσης με Πρότυπα [DIN EN ΕΛΟΤ κλπ], πιστοποιήσεις ποιότητας [ISO κλπ] σχέδια, σχεδιαγράμματα, εργοστάσιο κατασκευής, τύπος κλπ) των υλικών ώστε να χαρακτηρίζεται σαφώς και λεπτομερώς το καθένα προτεινόμενο είδος υλικού και να αποδεικνύεται σαφώς και ευχερώς ότι τούτο ικανοποιεί τις προδιαγραφές και απαιτήσεις της μελέτης του έργου. Επίσης, για την έγκριση των υλικών, η Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει και δείγματα.

4. Ο ανάδοχος πρέπει να χρησιμοποιήσει υποχρεωτικά, τα υλικά που προδιαγράφονται για την κατασκευή του έργου από χώρες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Ειδικά για τα έργα που χρηματοδοτούνται από πιστώσεις κοινής υποδομής NATO, τα υλικά που προδιαγράφονται θα πρέπει να προέρχονται από χώρες – μέλη του NATO.

5. Η έγκριση των υλικών χορηγείται από τη **Διευθύνουσα Υπηρεσία** κατά την διάρκεια του έργου, κοινοποιείται στην Προϊσταμένη Αρχή, για κάθε υλικό που προορίζεται για το έργο και σημαίνει ότι:

α. Η Υπηρεσία συμφωνεί για τη χώρα προέλευσης, τον οίκο κατασκευής και την τεχνολογία κατασκευής του υλικού, και παρέχει την κατ' αρχήν έγκρισή της για την παραγγελία και ενσωμάτωση του υλικού στο έργο.

β. Η οριστική έγκριση του συγκεκριμένου υλικού που τελικά εγκαταστάθηκε, θα χορηγηθεί μετά την επιτυχή εγκατάσταση, δοκιμή και λειτουργία του στον τόπο του έργου, στη θέση για την οποία προορίζεται.

γ. Οι διαστάσεις, το βάρος κλπ των μηχανημάτων που θα επιλεγούν από τον ανάδοχο, θα επιτρέπουν τη μεταφορά και εγκατάστασή τους στους διατιθέμενους χώρους.

δ. Μετά την έγκριση των υλικών, ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει εγκαίρως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, δηλαδή 15 ημέρες για υλικά εσωτερικού και 25 ημέρες για υλικά εξωτερικού πριν από τις δοκιμές παραγωγής που θα γίνουν στο εργοστάσιο, ώστε αν κρίνει σκόπιμο να παραστεί σε αυτές εκπρόσωπος της, με πλήρη έξοδα του Αναδόχου. Εναλλακτικά, αντί των δοκιμών στο εργοστάσιο

εξωτερικού μπορεί η Υπηρεσία να ζητήσει δοκιμές ή πιστοποιητικά σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο.

ε. Όλα τα υλικά θα πρέπει να είναι καινούργια και αμεταχειρίιστα. Επίσης, κανένα μηχάνημα δεν θα παραλαμβάνεται εάν δεν συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα στα τεύχη δημοπράτησης πιστοποιητικά εργοστασιακών δοκιμών, από εύφημο οίκο εξειδικευμένο σε αυτά, και δεν έχουν συνταχθεί όπου προβλέπεται τα σχετικά πρακτικά ελέγχων - δοκιμών. Επίσης δεν θα γίνονται δεκτά στη Μονάδα, εκτός εάν φυλάσσονται σε αποθήκη του αναδόχου. Υλικά που δεν έχουν εγκριθεί δεν θα πιστοποιούνται.

6. Σε περίπτωση που για κάποια από τα υλικά του έργου ζητηθεί από την Προϊσταμένη Αρχή ή που η Διευθύνουσα Υπηρεσία δε δύναται να αποφανθεί αναφορικά με την έγκριση του ή μη, τότε η σχετική πρόταση του αναδόχου συνοδευόμενη από όλα τα απαραίτητα στοιχεία ως αναφέρθηκαν προηγούμενα, θα υποβάλλεται για έγκριση στην Προϊσταμένη Αρχή.

ΑΡΘΡΟ 11ο : Προστασία Περιβάλλοντος

1. Το παρόν άρθρο είναι συμπληρωματικό των αναγραφόμενων στο άρθρο 13 παρ. 1 της Γ.Σ.Υ.

2. Θέματα διαχείρισης και διάθεσης αποβλήτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια των εργασιών του έργου, καθορίζονται από τις αντίστοιχες διατάξεις της νομοθεσίας, ανάλογα με το είδος των αποβλήτων.

3. Ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης - διάθεσης των αποβλήτων περιγράφονται στην Τεχνική Περιγραφή και αποτιμώνται - κοστολογούνται στα λοιπά συμβατικά τεύχη.

4. Ιδιαίτερως επισημαίνονται και τα ακόλουθα:

α. Επιβάλλεται να εξασφαλισθεί η συγκέντρωση των λυμάτων του εργοταξίου σε στεγανούς βόθρους και η μεταφορά /διάθεσή τους σε χώρους που θα υποδείξει η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

β. Ανάλογη συγκέντρωση και διάθεση απαιτείται και για τα υπόλοιπα απόβλητα του εργοταξίου, όπως λάδια - πετρελαιοειδή - χημικά κλπ. σε χωριστούς βόθρους απ' αυτούς των λυμάτων, απαγορευομένης απολύτως της απόρριψής τους επί του εδάφους και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 82/2004 (ΦΕΚ Α'64/2004) περί διαχείρισης των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων. Ιδιαίτεροι χώροι θα απαιτηθούν και για την αποχέτευση των απόνερων καθαρισμού των μονάδων παραγωγής και μεταφοράς σκυροδέματος.

γ. Να ληφθεί μέριμνα για την αποφυγή ρύπανσης κατά την εκφόρτωση των υλικών - καυσίμων κλπ. στο χώρο του εργοταξίου από οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς.

δ. Οι οποιοσδήποτε αποθέσεις περισσευμάτων προϊόντων ορυγμάτων, ή

άλλων προϊόντων, θα πρέπει να γίνονται σε θέσεις που να μη δημιουργούν οποιοδήποτε πρόβλημα στο περιβάλλον ή στη λειτουργία της Μονάδας και πάντοτε ύστερα από σχετική έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

ε. Ανάλογη προσοχή θα δοθεί από τον Ανάδοχο και για τις εγκαταστάσεις παραγωγής αδρανών υλικών και ασφαλτομιγμάτων, σχετικά με τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις.

5. Επισημαίνονται οι επιπτώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2ε του άρθρου 160 του Ν.4412/2016 στην περίπτωση παράληψης της τήρησης των κανόνων προστασίας του περιβάλλοντος.

ΑΡΘΡΟ 12ο : Προκαταβολή

1. Το παρόν άρθρο αντικαθιστά τα αναγραφόμενα στο άρθρο 11 της Γ.Σ.Υ.
2. Η χορήγηση προκαταβολής διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 150 του Ν.4412/16.
3. Στον ανάδοχο δεν θα χορηγηθεί προκαταβολή

ΑΡΘΡΟ 13ο : Υπερήμερία ΚτΕ - Τόκοι Υπερήμερίας

1. Για την υπερήμερία του ΚτΕ ισχύουν τα καθοριζόμενα στο άρθρο 137 του Ν.4412/16.
2. Σε ότι αφορά στον προσδιορισμό του νόμιμου τόκου υπερήμερίας, αυτός γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στο Ν.4152/2013³.

Αθήνα, 11/10/2022

(Σε εκτέλεση της Φ.900/ΑΔ.4883/Σ.934/12 Μαΐ 22/ΓΕΑ/Γ2)

ΣΥΝΤΑΞΗ

Ευφρ. Αδαμίδου
Διπλ. Πολ. Μηχ., Msc

ΕΛΕΓΧΟΣ

Αθ. Βέρρας
Σμχος (ΜΕ)

ΘΕΩΡΗΣΗ

Αθ. Βέρρας
Σμχος (ΜΕ)

ΕΓΚΡΙΣΗ

Π. Ρόκας
Σμχος (ΜΕ)

³ Το ύψος του τόκου υπερήμερίας που είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει ο οφειλέτης υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην πιο πρόσφατη κύρια πράξη αναχρηματοδότησης, η οποία πραγματοποιείται πριν από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου (επιτόκιο αναφοράς) προσαυξημένο κατά οκτώ εκατοστιαίες μονάδες (περιθώριο). Το επιτόκιο αναφοράς το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου, εφαρμόζεται και για τους επόμενους έξι μήνες.

